

Tirsdag, 30 maj 2017

Børn fra lavindkomstfamilier klarer sig dårligere i skolen

Skrevet af Laurits Wullum Jensen & Ida Storm

Det er ikke nyt, at social ulighed har konsekvenser for børns livschancer. Dette bekræftes nu igen i forskning fra det danske forskningsprojekt CRUNCH, der tester effekten af tidlige indsatser i sundhedspleje og dagtilbud i Danmark. Børn af forældre med ingen eller kort uddannelse og begrænset indkomst opnår ringere resultater i skolen – og denne ulighed består gennem hele folkeskolen.

Yadid Levy / Norden.org

Forskelle i børneulighed mellem Danmark og USA

Børns testresultater i skolen hænger sammen med deres forældres økonomiske vilkår og uddannelsesniveau. Det bekræfter en ny undersøgelse udført af forskerne Christopher de Montgomery og Hans Henrik Sievertsen ved forskningsprojektet CRUNCH – Center for Research on Universal Child Policies. CRUNCH er et flerårigt projekt, der undersøger effekten af universelle indsatser målrettet børn – helt specifikt sundhedspleje og dagtilbud. I en af gruppens første undersøgelser, som netop er udkommet som arbejdsrapport, har forskerne både kigget på børn i Danmark og i USA. I Danmark har man kunne benytte sig af registerdata for folkeskoleelever, som er blevet sammenlignet med data fra en stor flerårig spørgeskemaundersøgelse i USA. Det har tilladt forskerne at følge de samme børn i en årrække og sammenligne skolepræstationerne for de amerikanske og danske børn. På trods af store velfærdsmæssige forskelle mellem de to samfund, ser forskerne, at børns testresultater i begge lande er sammenhængende med familiens sociale vilkår. Uligheden er dog fortsat mindre blandt danske børn end amerikanske.

Højindkomstbørn klarer sig bedre

Uligheden mellem høj- og lavindkomstbørn gælder deres testresultater i både matematik og læsning. Det kan være vanskeligt at sammenligne testresultater fra forskellige lande. Det er for eksempel ikke sikkert, at der er ligeså mange, der får et topresultat i Danmark som i USA. Derfor har forskerne set på fordelingen af resultaterne i de to lande. Den kan vise, om et barn tilhører de øverste 10 % eller de laveste 30 % i landet.

Børn i familier med bedre økonomi opnår bedre resultater i folkeskolen end børn fra ringere kår

For at se nærmere på hvilken betydning familiens økonomiske vilkår har for børns udvikling og muligheder, blev børnene i undersøgelsen inddelt i to grupper: en højindkomstgruppe og en lavindkomstgruppe. Undersøgelsen viser, at danske højindkomstbørn i anden klasse i gennemsnit ligger 14 procentpoint højere end lavindkomstbørnene, når det gælder resultater i læsetest. I ottende klasse er forskellen 15 procentpoint. Undersøgelsen viser med andre ord, at børn i familier med bedre økonomi opnår bedre resultater i folkeskolen end børn fra ringere kår. I USA er uligheden større. I nulte klasse er forskellen 17 procentpoint, hvilket er tæt på danske tilstande, men i ottende klasse er forskellen helt oppe på 22 procentpoint. En læsepræstation, som ligger i midten af fordelingen af testresultater for børn i lavindkomstgruppen, svarer til en bundpræstation blandt børn i højindkomstgruppen, placeret blandt de laveste 18 % i denne gruppe.

Yadid Levy / Norden.org

Matematikkundskaber deler vandene

Den sociale ulighed kan også ses i testresultaterne for matematik, og forskellen mellem Danmark og USA er endnu mere markant for dette fag end for læsning. Når forskerne ser på den samlede ulighed, er den 20 % større i USA for læsekundskaber, men 31 % større, når det gælder børnenes matematiske evner.

Uligheden stiger gennem folkeskolen

Udover at vise, at social ulighed i skolen er en realitet i både USA og Danmark, illustrerer undersøgelsen også, at forskellen mellem børn i de to indkomstgrupper stiger i takt med, at børnene kommer op i de højere klasser. I Danmark er forskellen relativt stabil gennem børnenes folkeskolealder, men i USA bliver kløften mellem høj- og lavindkomstbørns skolepræstationer tydeligt større gennem skoleårene. Forskerne konstaterer den samme forværring, når de kigger på forældre med højt og lavt uddannelsesniveau i stedet for indkomst. Forskellen i Danmark mellem lavt- og højtuddannede går fra 17 procentpoint i anden klasse til 19 procentpoint i ottende klasse, når man ser på læsetest. I USA går den fra 18 procentpoint i 0. klasse til 24 procentpoint i ottende klasse. Det betyder, at uligheden ser ud til at være relativt stabil under børns folkeskolealder i Danmark, mens uligheden forværres, når de amerikanske børn når op i de højere klasser i grundskolen.

Folkeskolens rolle

Det betyder ikke nødvendigvis, at det er skolen, der fastholder eller forværre ulighed mellem børn. Det er muligt, at uligheden ville være endnu større, hvis grundskoleforløbene ikke var, som de er i dag. Dog vidner disse forskningsresultater om, at der stadig er lang vej igen, hvis vi ønsker at ophæve den betydning, som familiernes socioøkonomiske vilkår har for børns muligheder for læring og udvikling.

Se [her](#), hvis du vil vide mere om CRUNCH og forskning i tidlige indsatser på børneområdet.

Kilde

- [Christopher Jamil de Montgomery & Hans Henrik Sievertsen: "The socio-economic gradient in children's test-scores - A comparison between the US and Denmark". CRUNCH working paper 2017:1](#)

• Faktaboks:

CRUNCH er et samarbejde mellem Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI), Aarhus Universitet, Københavns Universitet, Frederiksberg Kommune og Center for Børneliv. CRUNCH er støttet af Innovationsfonden.

Center for Børnelivs rolle i projektet er at bygge bro mellem forskning og praksis. Det gør vi ved at samle op på hvad fagprofessionelle efterlyser forskning om og ved løbende at formidle CRUNCH-resultater til fagprofessionelle læsere.

Læs mere om CRUNCH [her](#).

Tweet

Like

Be the first of your friends to like this.